

klædt Dame, en sort Ridder eller en anden Genganger fra en svunden Tid, der varslers om Katastrofen. Vi hører ogsaa Søfolk tale om Klabautermanden, der viser sig i Rigningen eller ved Roret, naar Skibet styrer sin Undergang imøde. Saadan synes ogsaa ethvert gammelt Land, naar man læser dets Historie, at have sin varslende Skygge. Jeg tilstaar, jeg har aldrig betragtet det som nogen Tilfældighed, at der stod en bispeklædt Mand ved Statens Ror i Ulykkesaaret 1864. Var det i hvert Fald ikke et Symbol? Og bør det ikke være os en Advarsel?»

Skønt han hele Tiden havde vedligeholdt den beherskede, næsten spagfærdige Tone, han begyndte i, havde der flere Gange under hans Tale lydt knurrende Protester rundt om fra Salen. Adskillige af hans gamle Venner blandt Bønderne sad med et indadvendt og bedrøvet Udtryk. En skægget Missionsmand fra Vestjylland havde foldet Hænderne og stirrede op paa ham i ophidset Forfærdelse.

Han følte det selv, at han talte mod en Mur. Han mærkede ogsaa, hvordan den Kulde, der slog op imod ham fra disse tætte Rækker af forhenværende Tilhængere, efterhaanden lammede ham. I den mere end hundredhovede Forsamling var der ikke tredive, som ikke i sin Tid havde modtaget deres politiske Daab af hans Haand; hvem han ikke som